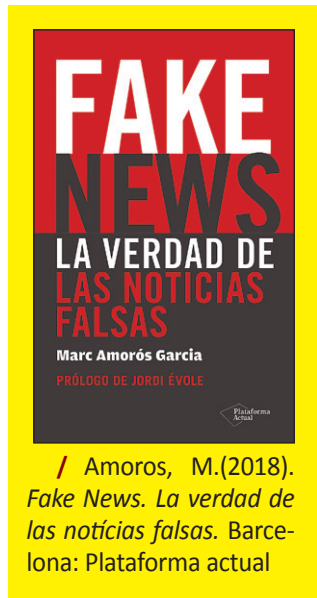

LLIBRES PER PENSAR

D'entrada

Paquita Sanvicén-Torné

Continuar llegint per continuar pensant

Qui encara no hagi llegit aquest llibre, cal que ho faci urgentment. Marc Amorós García (pseudònim) comença amb una dada i una pregunta impactants: En 2022 la meitat de les notícies que es difonguin seran falses. Què preferim, llegir *fake news* o menjar caca? (op.cit. p. 13). No és cap metàfora: si tenir informació és la base alimentària de l'intel·lecte i el pensament –també bàsica per prendre decisions– quan consumim notícies falses ens alimentem de porqueria. El llibre ho demostra amb dades i exemples extrets dels mitjans de comunicació i les xarxes socials.

Jordi Evole, que signa el pròleg, l'acaba dient: "Y ahora, disfrutad del libro, pasareis un buen rato leyéndolo. Y luego os preocupareis. Espero..." (op cit. p.19). Certament, és una lectura

apassionant, amena, directa, molt documentada. I certament, provoca un abans i un després: quan s'acaba de llegir, l'actitud amb què es rep el munt de memes, notícies, missatges, vídeos amb què ens maxaquen insistentment les xarxes socials és molt diferent de la que es té abans de llegir-lo. El llibre s'articula en quatre capítols: el primer explica què són en realitat les notícies falses, perquè hi són i des d'on es creen i es difonen; el segon tracta dels perills que comporten, sobretot perquè ens estimem més creure-ho tot –com més simple, impactant i emocional millor– que qüestionar-ho; el tercer analitza els perjudicis del periodisme fet a la carta, a mil per hora i sense base; el quart exposa un "pla d'atac" per qui no vol que l'entabanin... i el cinquè, titulat

"Bienvenidos al fake world" (op.cit. 179-191) ens posa de cara a la crua realitat del món que estem deixant que es creï. Un món en el qual també tenim art, part i una gran (ir)responsabilitat. Un nou món feliç basat en sentir només allò que es vol sentir... i com que ho saben... això ens diuen i ens envien. Encara que sigui mentida. Total –pensen els que fan l'agost amb les *fake news*– la veritat ha deixat d'interessar. Marc Amorós ens interpel·la: sabent que aquest món d'engany ens xucla... encara continuem construint-lo així? Un llibre imprescindible per pensar... per preocupar-se, com diu Evole, però sobretot per decidir-se a actuar.

Cati Cardona Orvay

La pèrdua de l'amor estable

Amor líquido és un llibre que obre la porta de la reflexió, dóna respostes a moltes preguntes que ens podem fer durant el camí anomenat vida. L'autor Z. Bauman comença fent una comparació de l'amor i la mort, com a experiències úniques.

Tracta un tema que considero central en la vida: l'amor. Però va molt més enllà de ser un llibre romàntic, per contra aporta explicacions a les relacions socials sentimentals i les seves característiques donant grans lliçons d'aprenentatge. D'una banda, distingeix entre el desig i l'amor; per altra banda parla de la seguretat d'un mateix i que, quan aquesta falta, la cobrim, o substituïm, amb una persona que ens la fa sentir, encara que tant sols nosaltres tenim la solució a les nostres mancances. L'autor afirma que buscar les solucions fora tant sols agreuja el problema.

Una altra qüestió que tracta es la idealització. Veiem en els altres allò que nosaltres tenim però no exterioritzem, o aspectes que admirem de nosaltres.

Hem de tenir en compte que vivim en una societat que va a ritme de bòlid que no espera i que consumeix amb o sense necessitat, i quan hem adquirit allò que volíem ho abandonem sense preàmbuls. Estem sotmesos a buscar la variabilitat contínuament. Tots volem trobar l'amor però acabem acceptant contractes precaris que ens n'allunyen. La televisió no ajuda, en el cas que li donem molta importància i busquem el suport en consellers no qualificats per a aquesta tasca.

Però com bé es diu al llibre: "Seguir intentando y fracasando en cada intento es humano, demasiado humano." (op.cit. p. 37) "Y eso es exactamente lo que hace el amor: arranca a otro entre 'todo el mundo', y por medio de ese acto convierte al otro en 'un alguien bien definido'" (op. cit. p.37-38).

L'amor està sent atemptat per la societat líquida, la no estabilitat, la falta d'autoconeixement, estem front la pèrdua de l'amor estable. Per pensar-hi. Felix Sant Jordi!

/ Bauman, Z. (2003). *Amor líquido. Acerca de la fragilidad de los vínculos humanos*. Madrid: Fondo de Cultura Económica

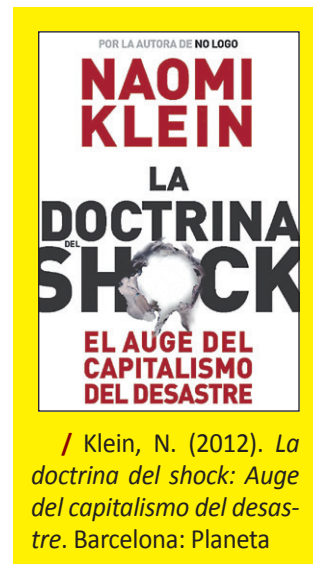
Marc García-alias

Estat de shock per Sant Jordi

En aquesta proposta de llibres per Sant Jordi, ens trobem amb *La Doctrina del Shock* un fantàstic llibre escrit magistralment per la periodista Naomi Klein. A més de recomanar el llibre pel seu contingut com a tal, ho faig també per la rigorositat amb què l'autora presenta les dades, la seva trajectòria i credibilitat i la gran quantitat de referències que trobem al final del llibre per justificar i argumentar tot el que ha anat explicant al llarg al llarg dels capítols i els apartats. Sens dubte, s'agraeix trobar obres en què la postveritat i les fake news no són la font del seu origen i l'argumentari principal.

Llegir el llibre és descobrir a través de la seva lectura la realitat funesta en què vivim i adonar-nos que no ens endinsem habitualment en el perquè de les coses. Ens obre la consciència en com ha funcionat el món des de l'auge del neoliberalisme més extrem i com les pràctiques mancades d'ètica per part de lobbys i governs han estat utilitzades per instaurar eufemísticament el "lliure mercat". Un "lliure mercat" que, a mesura que anem llegint, ens adonem que de lliure, en té ben poc. L'autora ens ajuda a entendre una part de la dinàmica d'un dels poders fàctics de la democràcia no reconeguts del tot: el capitalisme. Especialment intens en molts dels països que anomenem en vies de desenvolupament, en els quals pot aprofitar-se per guanyar poder i

/ Klein, N. (2012). *La doctrina del shock: Auge del capitalismo del desastre*. Barcelona: Planeta

terreny de desastres naturals, polítiques públiques corruptes i poblacions desprotegides d'un model democràtic fort.

El llibre també ens dóna llum al voltant de les pràctiques que es duen a terme en països considerats del primer món, on les estratègies abans esmentades són realitzades de manera més discreta, però no menys intensa.

Així doncs, davant d'aquesta realitat que passa per davant nostre a mil per hora i que no veiem *La Doctrina del Shock* és un llibre que no deixa indiferent. Perquè la seva lectura molts cops sembla una d'aquelles sèries de trames i

girs impossibles on no podem creure allò que la realitat supera la ficció, però ho fa en realitat. Felix Sant Jordi de lectura!

Biblioteca de Capped de la UdL
Dues recomanacions

Un tastet de *La fantasía de la individualidad*, d'Almudena Hernando:

"Cuando se observa con mirada de arqueólogo a las sociedades actuales, sean indígenas o industriales, saltan a la luz datos muy interesantes, porque se comprueba que, en general, lo que la gente dice de sí misma no coincide con lo que se observa que hace". (p.16)

EDICIÓ ESPECIAL SANT JORDI 2019

Grup de Reflexió Sobre Sociologia Contemporània

Aquestes pàgines estan elaborades per l'equip de professors i estudiants de la Universitat de Lleida

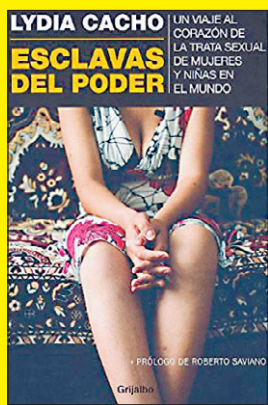
adscriu al GESEC, Grup consolidat d'Estudis sobre Societat, Salut, Educació i Cultura.

Feu-nos arribar qualsevol suggeriment, comentari o proposta de llibre a: gercs.udl@gmail.com

La veritat oblidada

Us proposo un Best Seller per Sant Jordi. Un llibre valent on l'autora, Lydia Cacho, fruit d'un llarg viatge arreu del món, ens fa partícips d'allò que descobreix, d'allò que pensa i passa a cada lloc, cada ciutat que trepitja, cada conversa i cada entrevista realitzada. De refugi en refugi, d'informant a informant, de víctima a víctima, d'ONG a ONG i des del Japó a Mèxic, l'autora posa cara i ulls a l'esclavisme del segle XXI, donant veu a les nenes i dones que són venudes i cosificades, negades de qualsevol sobirania o reducte de llibertat, víctimes de la trata de persones amb finalitats d'explotació sexual.

També coneixerem supervivents i els recursos d'acollida i rehabilitació. Cacho és una periodista d'investigació especialitzada en els Drets Humans, feminista i compromesa amb la lluita contra els crims internacionals i la connivència de les administracions públiques. El seu compromís ha destapat més d'un escàndol provocant, inclús, l'intent de silenciar-la portant-la a presó.

/ Cacho, L. (2015). *Esclavas del poder. Un viaje al corazón de la trata sexual de mujeres y niñas en el mundo*. México: Penguin Random House

Demostrant la falsedat de les acusacions i la seva innocència, la seva llibertat va aconseguir-la la justícia, però ella mateixa ens recorda que no totes les dones tenim la mateixa sort. I quantes vegades haurem escoltat reclamar al nostre voltant aquest dret tan bàsic! Tot i la crueltat del tema tractat, la lectura del llibre és tan addictiva com valenta. Abraça el realisme alhora que s'allunya de la morbositat i, sobretot, escriu amb un gran respecte i sensibilitat. Japó, Tailandia, Irak, Turquia, Israel, Palestina, Cambòya, Birmania, Argentina o Mèxic són alguns dels exemples de tots aquells llocs on ens farà tocar de peus a terra, retornant al món la seva pròpia radiografia de la injustícia més extrema de la seva civilització.

El llibre va més enllà de ser un conjunt de fotografies i històries de vida. Assenyala les múltiples maneres d'aconseguir, perpetuar i reproduir la venda d'éssers humans amb genitals femenins. Qui i com ho fa. Ens situa en l'estat de la qüestió, ens interroga sobre l'ètica individual, la moralitat col·lectiva i visibilitza el drac al qual, encara, cap Jordi o Georgina ha pogut tallar el cap.

Isabel Labrador Nieto

Jordi Bergé Comella

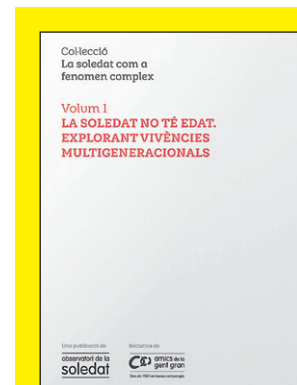
Sant Jordi és un dels dies més bonics

de l'any, és un goig veure com s'omplen els carrers de roses, llibres i vida. De ben segur que gairebé tots regalarem o rebrem regals de persones del nostre entorn més proper. Tanmateix, en dates com aquesta, vull recordar que actualment –i malauradament cada vegada més – hi ha persones que se senten soles. És per això que vull recomanar el llibre escrit per Regina Martínez i Montserrat Celdrán i publicat per l'Observatori de la Soledat. Obra que porta per títol *La soledat no té edat. Explorant vivències multigeneracionals*.

Aquesta publicació ens permet conèixer com viuen la soledat diverses persones de diferents grups d'edat, ja siguin adolescents (16-18 anys), adults joves (19-35 anys), adults (36-65 anys) i adults grans (més de 65 anys). El fet de posar al centre les vivències personals, ens permet reconèixer les principals estratègies d'afrontament per abordar la situació de soledat no volguda, ja siguin en l'àmbit individual o social.

Un altre aspecte sobre el qual se centra

Sawubona

/ Martínez, R., Celdrán, M. (2019). *La soledad no té edat. Explorant vivències multigeneracionals*. Barcelona: Observatori de la Soledat

el llibre és en les propostes d'intervenció, serveis i projectes que es desenvolupen per reduir els efectes de la soledat. Com ens mostren Martínez i Celdrán, aquestes propostes s'engloben en els següents 4 eixos: habitatge, convivència i relacions socials, promoció de polítiques públiques, foment de la participació i sensibilització i educació sobre la soledat.

La lectura d'aquesta obra ens ajuda a comprendre el creixent fenomen de la soledat,

com afecta en les diferents etapes vitals i que podem fer per lluitar contra aquesta situació.

Per Sant Jordi, no ens oblidem de les persones que estan soles. Com a societat cal que ens comprometem a l'hora de fer costat a les persones que per causes diverses sofreixen les conseqüències d'un dels mals del segle XXI.

Regalem-nos llibres i roses, però sobretot, regalem-nos temps per compartir, temps per llegir junts, temps per conversar i per gaudir els uns dels altres.

Retrobar-nos

Carrers guarnits de roses i llibres, estem a l'expectativa de quins llibres seran els més venuts. Tindrem propostes per tota la xarxa i per tots els mitjans Avui en dia, hi ha més eines que mai per esquivar possibles desil·lusions. ¿Realment ens hem plantejat fins a quin punt ens guiem per la xarxa? "Cuando la gente se resiste a apartarse de la pantalla y acude a la conversación a menudo temen perder esta sensación de estar al mando" (op. cit.p.72).

Sherry Turkle a partir de la seva anàlisi arriba a la conclusió del fet que no suportem la soledat, la necessitat d'estímul externs sempre que es pugui evitar, retrobar-se amb un mateix. M'agradaria recomanar aquest llibre que reflecteix a través d'un estudi en base d'entrevistes a centenars de persones la manera que la tecnologia està modificant i les connexions humanes donant així un nou concepte de comunicació. Un dia com el de Sant Jordi, crec que és ideal per retrobar la capacitat (sovint evitada) del parlar cara a cara, recuperar

l'atenció del contacte visual, redescobrir l'espontaneïtat d'una xerrada en persona. La pantalla ens ajuda a experimentar un cert control. Però encara estem a temps, segons diu l'autora esperançada, de reconèixer els beneficis que ens dona la conversació i emprendre una relació conscient amb nosaltres i les persones que ens envolten.

/ Turkle, S. (2017). *En defensa de la conversación: El poder de la conversación en la era digital*. Barcelona: Ático de los libros

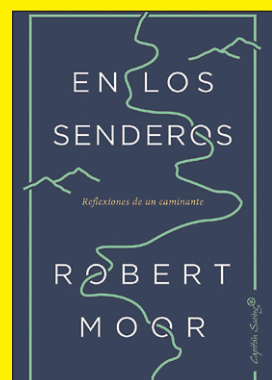
l'autora ens demana que pensem seriosament en els nous tipus de connexions que volem tenir, i per això mateix es converteix en una lectura intensa on totes les històries són impactants: algunes tendres, altres crues però totes molt directes. L'autora ens regala títols com el "comparto, luego existo" que revela la seva lluita, mai en contra de la tecnologia però defensant la soledat en un mateix, les converses, ja que hi ha beneficis que sols les converses poden aportar i és important admetre-ho.

Feliç diada Sant Jordi, us convido a gaudir de la lectura, de conversar i compartir.

Lidia Muntada Martinez

/ Hernando Gonzalo, A. (2012). *La fantasía de la individualidad: sobre la construcción sociohistórica del sujeto moderno*. Buenos Aires: Katz Editores

/ Moor, R. (2018). *En los senderos: reflexiones de un caminante*. Madrid: Capitan Swing

Un segon tastet, aquest d'*En los senderos*, de Robert Moor:

"Hay infinitas formas de atravesar un paisaje; las opciones son abrumadoras y abundan los peligros. La función de un camino es reducir ese ingente caos a una línea inteligible. Los antiguos profetas y sabios –la mayoría de los cuales vivieron en una época en la que los senderos constituían la principal vía de transporte– supieron entender íntimamente este hecho, y de ahí que los textos fundacionales de casi todas las grandes religiones invoquen la metáfora del camino". (Merino, I. -10 octubre 2018- 10 lecturas que invitan a viajar. El País)